

ABRIL

Liris morats, prada de trèvol,
núvols de neu, cel matinal.
Fulloles noves s'emmirallen a l'
estany d'aigua verge, benèvol.

És càndid el vol dels coloms.
Sàvia, la primavera crea
l'ombra rosa dels arbres de Judea,
l'ombra grisa dels cinamoms.

S'han acabat les violetes.
Cap al tard, la boira s'esmuny.
Xopes de blau, arribaran de lluny,
un vespre càlid, orenetes.

El sol, un vell sense esperança,
tímid com un infant s'acosta;
i cada tarda, quan se'n va a la posta
té una mica més de recança.

• **GLOSSARI**

Benèvol, -a: adj. Que és indulgent, que es presta a alguna cosa, per bona voluntat envers algú. Lector benèvol. Crític benèvol. Mostrar-se benèvol.

Càndid, -a: adj. Ple de candor, no maliciós ni capciós, ingenu.

Arbre de Judea (*cercis siliquastrum*): m. També anomenat *arbre de l'amor*, *arbre de Judes*, *garrofer bord*. És un arbre petit, de fulla

caduca, originari de les regions mediterrànies i molt utilitzat en els jardins per les seves flors, que són d'un color rosa intens i surten directament del tronc i de la fusta de les branques. Floreix entre abril i maig. Les fulles, molt característiques, arrodonides en forma de cor, apareixen després de la floració. Els fruits, uns llegums estrets i aplanats, contenen unes quantes llavors. A la tardor prenen un to vermellós i generalment resten a l'arbre durant tot l'hivern. Necessita un ambient càlid i no suporta les gelades intenses. En canvi, tolera força bé l'atmosfera contaminada de les ciutats. Segons la tradició, en aquest arbre es va penjar l'apòstol Judes després d'haver traït Jesucrist.

(http://www.ajmanresa.cat/web/contingut.php?id_menu=686&parent=673&area=4)

Cinamom: m. Arbre argentat. Arbre de la família de les eleagnàcies, de branques, fulles i flors cobertes de pèls argentats, amb les fulles oblongues o lanceolades, les flors petites i tubuloses, groguenques per dins, i el fruit carnós i groguenc, originari de l'Àsia temperada i

conreat en jardineria (*Elaeagnus angustifolia*). Altres noms comuns en català: Arbre de la plata, arbre del paradís, olivera del paradís.

S'esmuny (verb "esmunyir-se"): v. intr. Lliscar, passar, escórrer-se, per una estretor. *L'anguila se'm va esmunyir d'entre les mans.*

Recança: f. Greu que sap de fer o d'haver fet, de deixar o d'haver deixat de fer, alguna cosa.

- **HORITZÓ D'EXPECTATIVES**

Presentació del poema. Què suggereix? Què diu?

La natura, present en molts dels poemes de Màrius Torres, en aquest és especialment viva, esclatant. Allò que en un principi sembla un simple retrat primaveral basat en l'enumeració d'imatges visuals d'elements naturals, es transforma, al final del poema, en una reflexió profunda i lapidària: mitjançant una al·legoria, l'autor fa al·lusions a la mort, sempre inevitable, en contrast amb el ressorgiment cíclic de la natura (*El sol, un vell sense esperança, cada tarda se'n va a la posta = mor*). Endemés, ens transmet el sentiment de "recança", de resistència a la mort: el sol **no vol** pondre's, tot i que sap que res no pot aturar el curs del seu destí ni el pas inexorable del temps.

• CLAUS PER AFAVORIR LA COMPRESIÓ

Màrius Torres, com demostra en la major part dels seus poemes, és un enamorat de la natura, on hi veu reflectida la bellesa; és una ànima sensible que gaudeix amb la visió dels elements naturals.

Malgrat el vitalisme que aparenta transmetre en les tres primeres estrofes, fa aparèixer finalment la desesperança, tot i manifestar una resistència –que ell sap inútil– cap a aquest sentiment. Així, doncs, el final d'aquest poema ens fa pensar en les seves circumstàncies personals: la malaltia, la guerra... Si bé el seu desig és viure en aquest món –tan bell, per a ell–, la seva vida, en declivi, es va apagant, sense remei.

ACTIVITATS

1. La major part del poema està construït en base a una tècnica determinada. Quina és?

L'enumeració.

2. Esmenta tots els elements enumerats a la primera estrofa d'aquest poema.

Els lliris, la prada, els núvols, el cel, les fulloles.

3. El cromatisme és un ingredient molt present en els poemes de Màrius Torres. Indica quins colors apareixen o se suggereixen en aquest poema. En fer-ho, fixa't tant en els adjectius com en els substantius.

- Primera estrofa: *Lliris morats, prada de trèvol* (suggereix el color verd), *núvols de neu* (blancs), *cel matinal* (blau clar), *fulloles noves* (verd brillant).

- Segona estrofa: *l'ombra rosa dels arbres de Judea, l'ombra grisa dels cinamoms.*

- Tercera estrofa: *xopes de blau* (per indicar que, les orenetes, que han travessat l'oceà, s'han impregnat del blau de l'aigua)

4. El poema ens presenta una naturalesa canviant i cíclica. Cada estació, la natura presenta una imatge diferent. Digues en quina estació se centra aquest poema i quins animals representen la seva arribada.

La primavera (segona estrofa). Les orenetes (tercera estrofa).

5. En l'última estrofa digues on hi ha una metàfora, una comparació, una antítesi i una personificació.

- Metàfora: El sol = un vell sense esperança

- Comparació: El sol (...), tímid com un infant

- Antítesi: Contraposició entre *vell* i *infant*

- Personificació: El sol (...), tímid (...) s'acosta / té una mica més de recança

6. Explica per què el sol, "quan se'n va a la posta / té una mica més de recança"

A la primavera, cada tarda, s'allarga una mica més el dia. Així, doncs, que el sol "té una mica més de recança" vol dir que no vol marxar, que li costa més d'anar-se'n.

7. Activitat plàstica. El poema "Abril" té una gran plasticitat visual. Imagineu-vos les imatges que suggereix aquest poema i procureu de ser al més fidel possible, amb els colors indicats per a cada element.

8. Fes l'anàlisi formal d'aquest poema: mètrica, rima i estrofisme.

ABRIL

Liris morats, prada de trèvol,	8(4+4)A	fem.
núvols de neu, cel matinal.	8(4+4)B	masc.
Fulloles noves s'emmirallen a l'	10B	masc.
estany d'aigua verge, benèvol.	8A	fem.
És càndid el vol dels coloms.	8C	masc.
Sàvia, la primavera crea	8D	fem.
l'ombra rosa dels arbres de Judea,	8D	fem.
l'ombra grisa dels cinamoms.	8C	masc.
S'han acabat les violetes.	8E	fem.
Cap al tard, la boira s'esmuny.	8F	masc.
Xopes de blau, arribaran de lluny,	10F	masc.
un vespre càlid, orenetes.	8E	fem.

El sol, un vell sense esperança,	8(4+4)G	fem.
tímid com un infant s'acosta;	8H	fem.
i cada tarda, quan se'n va a la posta	10H	fem.
té una mica més de recança.	8G	fem.

El poema està format per quatre quartets amb versos octosíl·labs (alguns d'ells amb estructura 4+4) i decasíl·labs (els tercers de cada estrofa).

Rima consonant i creuada (ABBA...). Alterna la femenina amb la masculina menys en l'últim quartet, en què tots els versos són femenins.

És curiós de veure com en el primer quartet l'última síl·laba del tercer vers no respecta les normes ortogràfiques ("a l'"); es tracta d'una llicència que s'ha permès l'autor per tal que el vers pugui ser un decasíl·lab, perquè el recompte sil·làbic sigui igual que en els tercers versos del tercer i el quart quartet.